OPWAARTS

mededelingenblad van de
evangelisch-lutherse kerk
van Apeldoorn

jaargang 101 , no. 1
dec 2021 - jan - feb 2022
Kerstnummer

IN DIT NUMMER

Gedicht: Kerstkind	3
Adventsverwachting	4
Kerst 2021	5
Stil en heilig sonnet waarin we kerst in lockdown vieren	6
Nieuwjaar 2022	7
Van de voorzitter	8
Van de diaconie	9
Gebed: God van het Licht	10
Liturgie kerstnachtdienst 1949	10
Kerst- en nieuwjaarsgroet redactie	13
Kerstactiviteiten in de andere Apeldoornse kerken	14
Muziekdiensten dec 2021 & jan – feb 2022	15
Reacties op eerdere muziekdiensten	17
Het Luther Museum – tentoonstelling Luther & Oranje	18
Agenda	19
Mutaties	19
Rooster	20
Verjaardagen	22
Van de kerkrentmeester	22
De financiële balans	23
Het Luther Museum – tentoonstelling Luther & Oranje (vervolg)	24
Dirk Delsman: Joh. de Heer	28
Hervormingsdag	29
Bijzondere plaatjes door Dirk Delsman	30
Onderhoud kerk en Lutherzaal	31
Visjes	31
De kerstboom staat weer	32
Laatste kerkdienst van Ds. J.E. Leentfaar in Lutherse kerk Apeldoorn	33
Informatie over website Lutherse kerk Apeldoorn	33
Kosten OPWAARTS	33
Informatie uit PKN en classis	34
Column Prof. Dr. Sabine Hiebsch	34
Oproep van geheugensteunpunt Apeldoorn	35
Gedicht: Ik zegen je.	36
Gezegend Nieuw Jaar	37
Colofon	38

Sluitingsdatum voor de kopij voor het volgende nummer:

De kopij voor het volgende nummer van ‘OPWAARTS’, **Jaargang 101**, **no. 2** moet uiterlijk op **10 februari 2022** binnen zijn, (bij Huib van Iwaarden) bij voorkeur per e-mail: huib.v.iwaarden@gmail.com

Kerstkind

Jij was, klein Kind, jij was de lang Verwachte.
De hoop op jou hing in de morgendauw.
De naam van jou stond in de sterrennachten.
Jouw roemrijkheid blonk in het hemelblauw.

Jij was het aan wie jonge moeders dachten,
koningen noemden als hun erfprins jou,
zieners, die nieuws van nieuwe tijden brachten,
roemden uw macht, uw goedheid en uw trouw.

Nu lig je in een koude nacht te schreien,
een vluchteling, een van de veel te veel,
een krib jouw troon, twee beesten jouw lakeien.
En klein, zo klein. Zo val je ons ten deel.
En ik die ooit het hoogste wou doorgronden
word stil nu ik het zó diep heb gevonden.

Harrie Beex
Uit: Redactieservice Dec 2021

Adventsverwachting

We worden door iets onzichtbaars ook dit jaar gedwongen tot een enigszins ‘kale’ Kerst. Maar of het daarmee ook ‘minder’ Kerst wordt, dat is nog maar de vraag.
Nu is het Advent. Op wat voor Kerst koerst deze Advent af?

Onze ‘rituele’ Advent telt vier zondagen. Het werkelijke en *eerste* wachten op de geboorte van ‘Davids Zoon, lang verwacht’ heeft zo’n 1000 jaar geduurd, - als je rekent vanaf de dood van David en Salomo- of zo’n 500 jaar, als we rekenen vanaf de laatste ‘zoon van David’ op de troon in Jeruzalem, die 500 jaar voor Christus stierf in ballingschap. Vijfhonderd jaar is láng: bij ons is dat van de kerkhervorming in 1520 tot nu! En met duizend jaar terug zitten we hier in Nederland in duistere tijden: de lage landen beginnen nét iets te worden (de steden althans).

In de vele eeuwen dat wordt gewacht, in Israël, op ‘Davids Zoon, lang verwacht’, worden de profetieën en vergezichten over het komen van deze Gezalfde van God, ook wel Mensenzoon genoemd, steeds ‘kosmischer’ in hun taalgebruik: de zon zal verduisteren, de maan zal verbleken, de sterren zullen vallen: hemel en aarde zullen voorbijgaan. Het is allemaal niet letterlijk bedoeld, het gaat niet over ‘het wereldeinde’ (dat is te veel eer voor onze kernwapens en onze milieu- en klimaatvervuiling). Nee, het gaat over het einde van onze werelden en wereldjes, onze koninkrijken en imperia. Het Rijk van de Romeinen en van Karel de Grote: niets is ervan over; het Rijk van Adolf Hitler: niets van over, behalve sommige mensen; de Sovjet-Unie: uiteengevallen, al is het grootste stuk van de ijsberg er nog steeds: Rusland. Zon, maan en sterren van de machtigen der aarde zullen vallen, verbleken en verduisteren en de Davidsster van Jezus zal helder aan de hemel staan. De Mensenzoon zal komen ‘in wolken’ of ‘op de wolken’, - niet letterlijk, maar zijn naam zal de naam boven alle naam zijn aan ons hemelgewelf.

Was het al zover toen God hem opwekte uit het graf en hij opvoer ten hemel, en de heilige Geest vleugels gaf aan zijn naam en zijn daden, of hebben we nog meer te verwachten? Kerst zegt in feite: als kind in een kribbe in

een stal wás hij al geheel en al ‘God bij de mensen’. Zo klein als hij was, -groter kon hij niet worden. Wie het kind in de kribbe groet, groet God!

De adventsverwachting, het wachten op Hem die zal komen, die ‘nog eenmaal’ zal komen, wordt vervuld in Bethlehems stal en op de velden van Ephrata. ‘Hoe zal ik U ontvangen’ is dé grote vraag voor Advent en Kerst. Niet slechts een ‘rituele vraag’ (‘hoeveel dagen is het nog?’), nee voor elk mens is het voortdurend weer een échte vraag: wat doe ik met dit kerscadeau van de hemelse Vader? Hoe ‘kaler’ Kerst is, des te groter is het cadeau dat overblijft, des te duidelijker stelt het zijn vraag.

Goede Advent toegewenst!
Pieter Oussoren

Kerstfeest 2021

Op weg naar het licht. Dat wordt de uitkomst van de adventsweken. In de verhalen zie je het iedere week iets lichter worden totdat het licht van deze wereld reddend zal verschijnen. Jezus Christus, over Hem gaat het. Is dat het reddende licht dat de toekomst van mensen in relatie tot God veilig zal stellen? Dan zal het kerstfeest losbarsten. Al denk je als je naar de tuinen en in de diverse huizen kunt kijken, dat we sinterklaas maar overslaan en dat de kerst al is begonnen. Ondanks de hoge energieprijzen lijken mensen kosten noch moeite te sparen om dat licht toch vooral te laten zien. En eerlijk is eerlijk, licht is het zeker. Of dit licht nog heel veel met de beleving van het kerstkind in die kribbe te maken heeft is de vraag. Licht doet het duister verdwijnen. Hoe dan ook, licht moet je wel blijvend laten schijnen anders wint het duister het alsnog. Er heerst veel duisternis en dat is niet van gisteren of vandaag. Door de eeuwen heen zijn er pikdonkere levensmomenten geweest en ze zijn er nog altijd. Tijdens de meest donkere kant van oorlogen is er op menig strijdtoneel een pas op de plaats gemaakt in de kerstnacht op weg naar Kerst. Het “Stille Nacht” en “Vrede Op Aarde” klonken niet alleen in verschillende talen op de fronten van WO-I. In Vietnam was dit fenomeen ook aanwezig en er zullen

meerdere plekken te benoemen zijn waar dit het geval was. Alleen het licht scheen maar voor even, wanneer de duisternis van vernietiging en dood, in opdracht van de meerderen, opnieuw de overmacht terugkreeg. De duisternis van persoonlijke levens wordt van tijd tot tijd doorboord door licht in welke vorm van schijnen dan ook. Soms te kort misschien. Feit is dat alleen licht de duisternis weg kan drukken. Ook hier lijkt het donker keer op keer te winnen. Slachtoffers zoals vluchtelingen, wandelen bijna letterlijk in het duister of zitten angstig opeengepakt in pikdonkere vrachtwagens. Mensen voor wie geen plaats is in de bekende herberg, althans niet hier bij ons. Laat ze daar maar heen gaan en het licht op zien te zoeken. We begrijpen hun probleem best wel voor een deel, maar ons begrip heeft haar grenzen. Misschien hebben we ons kerstgevoel teveel afgestemd op die ene nacht en die twee dagen van licht, sfeer, gezellig bij elkaar zijn met lekker eten en lekker drinken? Wellicht is het goed om te beseffen dat die lichtende geboorte van Kerst geen eindstadium betekent. Soms lijkt dat er wel op. We bereiden ons er op voor tijdens die vier adventsweken, dan is volop Kerst om vervolgens tot de orde van de dag over te gaan en de duisternis de kans te geven haar verloren lijkende gebied terug te vorderen. Nee, Kerst moet een begin zijn. De start van dat ene licht dat werkelijk reddend is verschenen, zoals dat oude kerstlied bezingt. Alleen moeten we niet vergeten dat wij het zelf zijn die ons best mogen doen om in Zijn naam dat licht verder te brengen.

Gezegende kerstdagen en daarna een tijd vol licht gewenst!

Ruud Bloemendal

Stil en heilig sonnet waarin we kerst in lockdown vieren

De stille nacht wordt nogal stil dit jaar.
Met dank aan zwarte vrijdag, ondoordacht
gedrag en de verplichte koopjesjacht
komt nu het groepsgourmetten in gevaar.

Wat zijn we zonder meubelboulevard,
familieruzies, kookstress, maagtabletten,
verplichtingen en nog meer
kerstbanketten?
Het wordt een nutteloze kerst dit jaar.

De stille nacht wordt heiliger dan ooit.
We worden teruggeflitst naar het jaar nul.
De eerste keer was ook een sober feest.

In het gevang van ons comfort gekooid
zijn wij van wereld met zijn flauwekul
bevrijd terwijl de stilte ons geneest.

Ilja Leonard Pfeiffer

Nieuwjaar 2022

Ooit toen we nog Germanen waren vierden we vanaf 21 december (de 'zonnewende' wanneer de dagen weer langer gaan worden) het 'Joelfeest', 12 dagen en nachten lang tot 1 januari. Toen Julius Caesar de Juliaanse kalender invoerde werd 1 januari het begin van het nieuwe jaar (eerder was dat 1 maart, daarom is vanaf 1 maart september de zevende maand, oktober de achtste, november de negende maand en december de tiende maand, zoals uit de namen blijkt (sept/zeven, okt/acht, nove/negen en deca/tien).
Op 1 januari bracht men vele offers om de goden voor het nieuwe jaar gunstig te stemmen. De Vroege Kerk wilde van die gewoonten af en nadat 25 december (het feest van de 'zonne der gerechtigheid') was aangewezen als de geboortedatum van Jezus (die immers de ware *sol iustitiae* is) werd 1 januari (acht dagen na Kerst) het begin van het nieuwe jaar. Want 8 dagen na de geboorte van een joodse baby werd deze besneden en werd zijn naam uitgeroepen: Jezus – Joshua: God redt! Op 1 januari begint dus het nieuwe jaar dat in het teken staat van deze Naam: het nieuwe 'jaar des Heren' (anno Domini)

Die wending naar 1 januari als het begin van een nieuw jaar des Heren is een zegen. Het laat zien dat we ons in het zoeken naar zegen en zekerheid van het nieuwe jaar niet hoeven te wenden tot zware beloftes, horoscopen of futurologen. We vinden ons houvast in het Jezus-verhaal dat laat zien welke hoogten en diepten elk mensenbestaan kent. Verlies en lijden hoef je niet af te wenden met rituelen, offers en maatregelen teneinde elk aspect van het lot te beheersen.
Ikzelf denk vaak: waarom zou ik denken dat ik 2022 ongeschonden doorkom? Dat is helemaal niet nodig. De jaren waarin ik behoorlijk geschonden werd blijken te horen tot de memorabele jaren van mijn nog korte leven (ik ben 61 jaar – dat is in de kerk vrij jong).
Ik weet weinig meer over de 25 jaar dat ik het als wetenschapper en als hoogleraar Filosofie normaal vond om belangrijk te zijn en 'succes' te hebben. Waar was toen mijn partner Pieter? Ik moet diep nadenken over de kerken die hij toen diende. Maar sinds 15 jaar, toen alles bij mij mis ging, weet ik heel goed waar hij was en wat hij deed en is mijn leven veel intenser geworden. Angstiger en onzekerder ook. Maar ik geloof dat Jezus laat zien dat dat niet erg is, want hij laat zien hoe kwetsbaar je bent als mens en hoezeer je een ander nodig hebt.

Ook in 2022 zullen er vele mooie momenten zijn en vele zorgelijke. Jezus' leven laat zien dat het niet de bedoeling is om daaraan te ontsnappen. Er is geen

pijnloos en zorgeloos mensenleven. Zorgen laten zien dat we ergens om geven. Ik geef veel om onze kleine Lutherse Gemeente en ja, dan heb je ook vaak zorgen. Dan ben je druk om dingen te organiseren. Dan denk je: redden we het wel samen, - we worden zo oud?
Maar dan houd ik mij vast aan de gedachte dat onze Kerk niet van ons is maar van Jezus Christus. Wij doen ons best, maar het resultaat ligt niet in onze hand. Gelukkig maar! Als je elkaar een 'gezegend nieuwjaar' wenst is de boodschap: wat goed gaat, wat geluk geeft, is altijd een zegen. Een zegen van God, de bron van liefde. Op die zegen hopen wij vol verwachting!

Theo van Willigenburg

Van de voorzitter

Ik schrijf dit stukje direct na de muziekdienst van 14 november. Helaas wel weer een beetje aangepaste dienst in verband met de stijgende COVID cijfers, maar wel weer een prachtige en soms ook ontroerende dienst met stukken uit het Requiem dat Gabriel Fauré componeerde. Een jaarlijkse traditie in de maand waarin Allerzielen en Eeuwigheidszondag ook vallen. Wat zou mijn moeder genoten hebben van het Pie Jesu dat Iris Bouman zo prachtig vertolkte. Alle lof voor Theo van Willigenburg en ook Pieter Oussoren die iedere maand zulke mooie muziekdiensten samenstellen en ook deze keer was de "opwekking tot geven" weer fenomenaal! Ik blijf erbij dat al deze opwekkingen van de afgelopen jaren bij elkaar een prachtig boekje zouden kunnen opleveren. Jammer genoeg ziet Pieter dit niet zo zitten….
Gisteren hebben Lisette en ik de kerstboom uitgezocht die vanaf de eerste advent weer in de kerk zal staan. De leverancier die de boom de afgelopen jaren had geleverd, was ermee opgehouden, dus we moesten op zoek naar een nieuwe leverancier. Die hebben we gevonden in Klarenbeek, daar was een land vol met kerstbomen, dus we hadden gelukkig veel keus. Huib, Hans, Jan, Lisette , Lisanne en wellicht nog andere vrijwilligers zullen de 27e november de boom gaan optuigen en vanaf de 1e advent kunt u er dus van gaan genieten. Helaas hebben we ook dit jaar weer moeten besluiten om de adventsmaaltijd en een nieuwjaarborrel niet door te laten gaan. Hopelijk dat we in 2022 wel weer activiteiten met de gemeente kunnen gaan organiseren.
We zijn 2020 financieel toch redelijk doorgekomen, ondanks het feit dat kerkdiensten niet altijd doorgang konden vinden. Niet in de laatste plaats omdat via u, ondanks het ontbreken van diensten, toch via de bankrekening van de kerkrentmeesters collectegelden zijn binnengekomen. Heel veel dank daarvoor. We gaan dan ook positief het jaar 2022 in!

In 2022 hebben we ook nog een aantal uitdagingen. Een ervan is het feit dat twee van onze kerkenraadsleden hebben aangegeven dat zij, vanwege hun leeftijd, de kerkenraad gaan verlaten. We zijn dus op zoek naar twee nieuwe kerkenraadsleden. Graag komen we in contact met gemeenteleden die in de gelegenheid zijn om de kerkenraad te komen versterken!
Tot slot wens ik u gezegende kerstdagen en een goed uiteinde toe. Laten we met elkaar hopen dat 2022 een rustiger jaar zal worden dan de voorbije twee jaar en dat COVID niet al te veel roet meer in het eten zal gooien.

Grote groet,
Paul Roomer

Van de diaconie

Oogstfeest
Op 17 oktober hebben wij weer 30 mensen blij kunnen maken met een fruitbakje, ter gelegenheid van het jaarlijkse oogstfeest. Deze bakjes zijn weer prachtig verzorgd door Ans Kros.
Annuleren adventsmaaltijd & nieuwjaarsborrel
Vanwege de coronapandemie zal er dit jaar wederom géén adventsmaaltijd zijn. Ook de nieuwjaarsborrel zal niet geschonken worden. Dat is jammer, want dit zijn altijd fijne momenten om elkaar te ontmoeten. Maar uw en ons welzijn gaat voor, en daarom heeft de kerkenraad dit besluit genomen. In plaats van hieraan geld te besteden, zal de diaconie een bedrag overmaken naar de Voedselbank, zodat mensen met een kleine portemonnee ook iets lekkers voor Kerstmis kunnen klaarmaken.

Johannes 1, 6-8. 19-28

God van het licht,
In deze advent
groeien we toe naar Uw licht.
We kijken er naar uit.
Het komt naar ons toe.
Johannes de Doper getuigt van dit licht.
Hij kijkt in de toekomst.
Hij kondigt Uw licht aan.
Heer luister naar mijn bidden.
Maak het stil in mij.
Vervul mij van Uw aanwezigheid.
Vervul mij van Uw licht.
Zodat ook ik toekomst kan maken.
Voor mijzelf en voor anderen.
Laat me ontdekken dat U tot ons komt in mensen.
Amen

Kerstnachtdienst 24 december 1949

Dit jaar is er géén kerstavonddienst. Dat is een teleurstellend gegeven. Ik kwam echter in het bezit van de oorspronkelijk liturgie van de kerstnachtdienst van 24 december 1949 des avonds 8½ uur. (*Als vervanging van onze kerstnachtdienst).*

KERSTFEEST
1949
KERSTNACHTDIENST
in de
EVANGELISCH LUTHERSE KERK
Parkweg
op
ZATERDAG 24 DECEMBER
des avonds 8½ uur.

K E R S T C A N T A T E

Woorden naar de Heilige Schrift, Geestelijke liederen en Koralen
door het Ev. Luth. Kerkkoor en soliste met begeleiding van Orgel.

---

1. G e m e e n t e:

Komt allen te zamen,
Komt, verheugd van harte,
Bethlehems stal in de geest bezocht,
zien wij dat kindje, ons tot heil geboren.
O, laten wij aanbidden; o, laten wij aanbidden,
O, laten wij aanbidden die Koning.

De Heiland der wereld,
Gods geliefde Zone,
Ligt in een kribbe, Zijn wiegje, neer.
't Is de Beloofde, nu op aard' verschenen.
O, laten wij aanbidden; o, laten wij aanbidden;
O, laten wij aanbidden, die Koning.

Komt, zingt nu die Heiland,
Hemel's eng'lenkoren.
Zingt Zijne liefde, gij mensenkind.
Ere zij God in Hemel en op aarde,
in mensen welbehagen;
in mensen welbehagen;
in mensen welbehagen voor eeuwig.

2. Inleiding van het orgel.

3. K o o r:

O God! O God, de heid'nen zijn gekomen in Uwe erfenis.
O God! O God, de heid'nen zijn gekomen,
en zij hebben Jeruzalem tot steenhopen gesteld.
Jeruzalem, Jeruzalem.
Help ons, God onzes heils.

O kom, o kom, Immanuël!
Naar U ziet uit uw Israël.
Verduisterd is ons hart door angst;
De nacht der wereld is op 't bangst,
Verheug, verheug u, Israël!
Hij komt, Hij komt, Immanuël!

O kom, Verlosser, 's Vaders Zoon!
Der zon gelijk is Uwe troon.
Wij lijden hier zo grote nood.
Wees Gij voor ons het Levend Brood.
Verheug, verheug U, Israël!
Hij komt, Hij komt, Immanuël.

4. S p r e e k s t e m:

5. K o o r:

De duisternis gaat wijken van de eeuwenlange nacht;
Een nieuwe dag gaat prijken met ongekende pracht.
Zij die gebonden zaten in schaduw van de dood,
Naar 't scheen van God verlaten, begroeten 't morgenrood.

De zonne voor wier stralen het nacht'lijk duister zwicht
En die zal zegepralen, is Christus 't eeuwig licht.
Het daget in het Oosten, het licht schijnt overal:
Hij komt de volken troosten, die eeuwig heersen zal.

6. S p r e e k s t e m:

7. S o p r a a n - s o l o:

Wees gegroet, gij begenadigde, de Heer is met U!
Gij zijt gezegend onder de vrouwen.
Wees gegroet.

8. S p r e e k s t e m:

9. S o p r a a n - s o l o:

Vrees niet Maria want gij hebt genade bij God gevonden, En zie gij zult een zoon baren en zult zijn naam heten: Jezus. Deze zal groot zijn, en de Zoon, des Allerhoogsten genaamd worden. En zijn Koninkrijk zal geen einde zijn.

10. S p r e e k s t e m:

11. R e c i t a t i e f:

Zie de dienstmaag des Heeren, Mij geschiedde naar Uw Woord.

12. S p r e e k s t e m:

13. K o o r:

Mijn ziel verheft Gods eer!
Mijn geest mag blij den Heer,
Mijn Zaligmaker noemen,
Die in haar lage staat,
Zijn dienstmaagd niet versmaad
Maar van Zijn gunst doet roemen.

Want zie, om 's Heeren daân
zal elk geslacht voortaan
Alom mij zalig spreken,
Wijl God na ramp en leed,
Mij grote dingen deed.
Nu is zijn macht gebleken.

14. S p r e e k s t e m:

15. G e m e e n t e:

Dit is de dag, die God ons schenkt,
Waaraan thans ieder Christen denkt,
Hem viere wat in 't groot heelal
Door Jezus is en wezen zal.

U, die voor ons geboren zijt,
U, zij ons hart, ons lied gewijd!
Wij voegen juichend onze stem,
Bij 't Eng'lenheir van Bethlehem.

16. S p r e e k s t e m:

17. S o p r a a n - S o l o:

Vreest niet, want zie, ik verkondig U grote blijdschap die alle volken wezen zal, namelijk, dat U heden is geboren de Zaligmaker, welke is Christus de Heere, in Davids stad.
En dit zal U het teken zijn: gij zult het Kindeken vinden in doeken gewonden en liggende in de kribbe.

18. S p r e e k s t e m:

19. K o o r:

Ere zij God in den hoge.
Vrede op aarde in de mensen een welbehagen.
Amen.

20. K o o r:

Verblijd u lieve Christ'nen
Verblijdt u welgemoed!
U is geboren Christus!
Een mare nieuw en goed,
Dat zingen ons de eng'len,
Rond Godes hogen troon,
Zeer lieflijk klinkt hun zingen,
Het luidt wel wonderschoon.

Alzo nu zingen d'eng'len:
Het kindje is u mild,
Ter wille van den Vader,
die heeft het zo gewild.
Het kindje is u gegeven,
waardoor gij krijgen moet,
den zegen van den Vader,
en zijn genade zoet.

21. S p r e e k s t e m:

22. M a n n e n k o o r:

Laat ons naar Bethlehem gaan, en zien het woord dat er geschied is, hetwelk de Heere ons verkondigd heeft.

23. O r g e l (Pastorale):

24. S p r e e k s t e m:

25. G e m e e n t e:

Ik kniel aan Uwe kribbe neer
O Jezus, Gij mijn leven.
Ik kom tot U en breng U, Heer,
Wat Gij mij hebt gegeven.
O, neem mijn leven, geest en hart
En laat mijn ziel in vreugde en smart,
Bij U geborgen wezen.

Ik lag in donkerheid en nacht,
Gij waart mijn zon, mijn luister,
De zonne die mij vrede bracht,
En redder uit het duister.
O, Jezus, wil mijn zonneschijn
Mijn kracht, mijn hulp, mijn sterkte zijn,
Dan heb ik niets te vrezen.

26. W i j d i n g s w o o r d:

27. S p r e e k s t e m:

28. K o o r:

Halleluja. Amen
Hoogste heem'len geef hem eer.
Halleluja. Looft hem aard.
God geeft Zijnen Zoon op aard!
God heeft in de mens behagen.
Vrede op aarde, Jezus leeft
Alles loov' wat adem heeft
God heeft in de mens behagen.
Halleluja. Amen.

29. D a n k g e b e d.

30. G e m e e n t e:

Kom Christenschaar, kom zingen wij!
Het is voor ons, voor U, voor mij,
Dat God zijn Zoon gegeven heeft!
Het is voor ons, dat Jezus leeft.

Geloofd zij God die ons bemint,
Om U in ons behagen vindt.
En d'aard vervult van zijn gena.
Geloofd zij God, Halleluja!

Z E G E N.

En voor de kinderen was er ook een Kerstfeest. De achterzijde van het programmaboekje was goed om de deelnemers te duiden. Naam – leeftijd – en wellicht een kruisje achter de naam dat men het kerstgeschenk had ontvangen?

KERSTFEEST
1949

Evang. Lutherse Zondagsschool

* Programma *

*

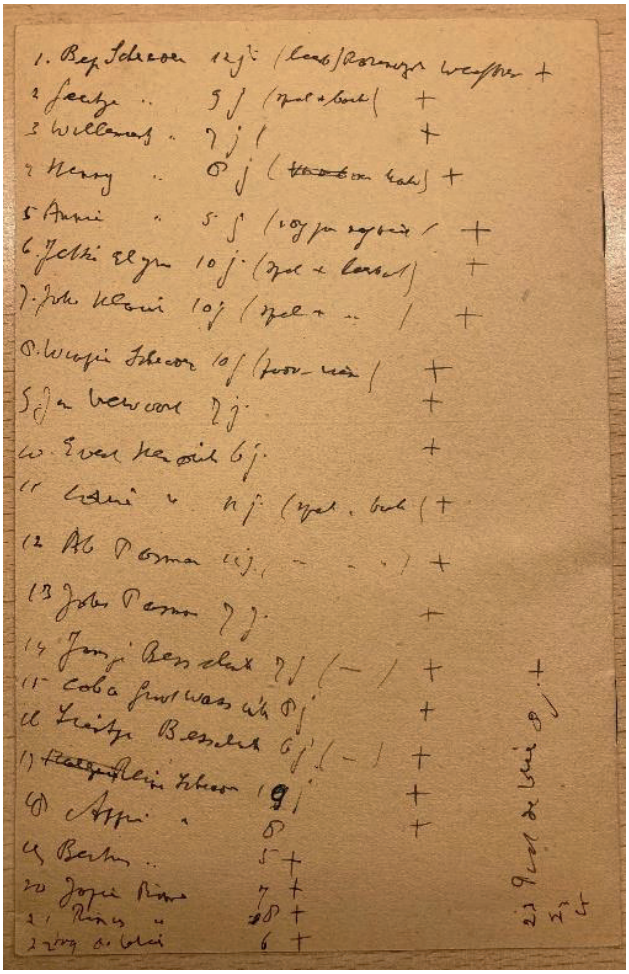

Kerst- en nieuwjaarsgroet van de redactie.

De redactie van OPWAARTS wenst u fijne kerstdagen en een voorspoedig 2022 toe.

De reactie bestaat op papier uit Jan van de Braak en ondergetekende. Edoch uw OPWAARTS zou er anders uitzien zonder de taal-technische controle door Anna Leentfaar. Dus noem ik haar hier óók als “verborgen redactielid” en belangrijke taalneus.

Huib van Iwaarden

Kerstactiviteiten in de andere Apeldoornse kerken

Zoals al is aangegeven is er géén kerstnachtdienst in onze Lutherse kerk. Daarom plaatsen we hierbij een overzicht waar wel diensten worden gehouden.

Kerstactiviteiten

Let op: de activiteiten kunnen vanwege corona-maatregelen rond Kerst vervallen of op andere wijze worden uitgevoerd. Houd daarom websites en nieuwsbrieven uit de wijken in de gaten.

Gezamenlijke activiteiten

- zondag 26 december, 10:00 uur, Grote Kerk: **PKN-viering voor heel Apeldoorn**

Jachtlaankerk

- vrijdag 24 december, 18.00 - 19.30 uur: **Lichtjestocht / Lichtjesplein**
- vrijdag 24 december, 20.00 uur én 22.30 uur, Grote Kerk: **kerstnachtviering** Jachtlaankerk & Grote Kerk, voorganger ds. Michiel de Leeuw
- zaterdag 25 december, 10.00 uur: **kerstmorgenviering**

Grote Kerk

- zondag 19 december, 18.30 uur en 21.00 uur, Grote Kerk: **Top2000-kerkdienst** georganiseerd door de Grote Kerk en Goede Herderkerk, m.m.v. ds. Annelies Jans en Major Seventh.
- vrijdag 24 december, 20.00 uur én 22.30 uur, Grote Kerk: **kerstnachtviering** Jachtlaankerk & Grote Kerk, voorganger ds. Michiel de Leeuw

De Drie Ranken

- vrijdag 24 december, 18:30 uur: **kinderkerstviering** voor kinderen in de basisschoolleeftijd en hun (groot)ouders/verzorgers
- vrijdag 24 december, 21:30 uur: **kerstnachtdienst**
- zaterdag 25 december, 10:00 uur: **kerstviering** en kinderdienst
- zondag 26 december, 11:00-15:00 uur: **Kerstherberg**, ontmoeting en gezelligheid, zie kerstherberg@3ranken.nl

De Hofstad

- Vrijdag 24 december, 19.30 uur: **'Kerst Sing In'** in samenwerking met Molukse Gemeenschap GJPIN en De Groot Nieuws Gemeente, met als thema: 'Verbindend Kerst vieren in De Hofstad'
- Zaterdag 25 december, 10.00 uur: **kerstviering**

Eben Haëzerkerk

- vrijdag 24 december: **kerstavonddienst**. Dit is geen officiële dienst maar een bijeenkomst vanuit missionair oogpunt
- zaterdag 25 december, 9.00 en 11.00 uur: **reguliere diensten**
- zaterdag 25 december, 15.00 uur: **kinderkerstfeest**
- zondag 26 december, 9.00, 11.00 en 18.30 uur: **reguliere diensten**

Goede Herderkerk

- zondag 19 december, 18.30 uur en 21.00 uur, Grote Kerk: **Top2000-kerkdienst** georganiseerd door de Grote Kerk en Goede Herderkerk, m.m.v. ds. Annelies Jans en Major Seventh.
- vrijdag 24 december, diverse startmomenten vanaf 18.15 uur tot 19.15 uur, Goede Herderkerk: **Herdertjestocht** al wandelend het kerstverhaal in de omgeving van de GHK beleven

De Fontein

- geen diensten

Julianakerk

- vrijdag 17 december, 12.00 uur: **kerstmiddag** en viering van Senioren NoordOost
- vrijdag 24 december, 17.00-19.00 uur: **kerstwandeling** beleef het kerstverhaal door op pad te gaan rondom de Julianakerk!
- vrijdag 24 december, 22.00 uur: **kerstnachtdienst**
- zaterdag 25 december, 10.00 uur: **kerstmorgendienst**

Lutherse kerk

- zaterdag 25 december, 12.00 uur: **muziekdienst** met Weihnachtsoratorium

Regentessekerk

- donderdag 16 december 14.30-16.00 uur: **kerstmiddag** met verhaal en muziek
- zaterdag 25 december, 10.00 uur: **kerstmorgendienst**

Wilhelminakerk

- geen diensten

Het is overigens raadzaam om de informatie te volgen (bijv. krant en/of website) om de laatste actualiteiten te volgen.

Muziekdiensten december 2021 & januari – februari 2022

Muziekdienst Zondag 12 december 2021 - 12.00 uur
Beroemde Aria's en koren uit de Messiah van Georg Friedrich Händel

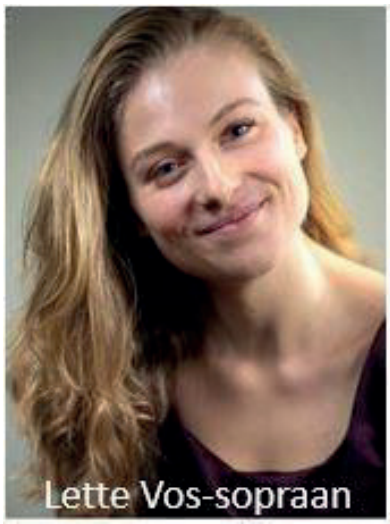
Lette Vos-sopraan

Euwe en Sybolt de Jong, orgel en harmoniums
Sopraan: Lette Vos
Altus: Jochem Baas
Tenor: Theo van Willigenburg
Bariton: Ruben Timmer

George Friedrich Händel (1685-1759) was een bijna exacte tijdgenoot van Johann Sebastian Bach (1685-1750), maar ze hebben elkaar nooit ontmoet en waarschijnlijk ook nooit iets van elkaars muziek gehoord. Net als Bach schreef Händel muziek als broodwinning. Dat was toen hij zijn oratorium Messiah schreef echt nodig, want Händel zat op zwart zaad! Toch was de eerste opvoering niet in het mondaine Londen maar in het verarmde Ierland, waar de opbrengst ten goede kwam aan de aan hongersnood lijdende bevolking. Händel had de boodschap van zijn eigen oratorium goed begrepen!
Het eerste deel van *Messiah* is geschreven voor de Advents- en Kersttijd. Bijzonder is dat Händel niet *terugkijkt* op de geboorte van het kerstkind, maar het verhaal vertelt vanuit het perspectief van de *verwachting* door vooral de profeet Jesaja aan het woord te laten. We horen tijdens de muziekdienst van 12 december enkele roerende aria's gebaseerd op Jesaja-teksten zoals *Comfort Ye*, *He shall feed his flock* en *Rejoice!*.
Voorganger is ds. Pieter Oussoren.

Eerste kerstdag 25 december 2020 12.00 uur
Aria's en koralen uit Bach's Weihnachtsoratorium

Cornelie Wannee-viool

Viool: Cornelie Wannee
Sopraan: Iris Bouman
Altus: Jochem Baas
Kistorgel en orgel: Maurits Bunt

Ook dit jaar is er op Eerste Kerstdag in plaats van de 10.00 uur dienst, een Muziekdienst om 12.00 uur. Daarin klinken pareltjes uit Bach's beroemde Weihnachtsoratorium. We horen drie bekende aria's voor alt en mezzosopraan:

Bereite dich Zion uit de eerste cantate van het Weihnachtsoratorium,
Schlafe, mein Liebster genieße der Ruh uit de tweede cantate en
Schließe, mein Herze, dies selige Wunder uit de derde cantate.
Daarnaast zingen we samen bekende koralen uit het Weihnachtsoratorium.
Voorganger is ds. Pieter Oussoren.

Zondag 9 januari 2022 - 12.00 uur
***Be thou my vision* – Muziek voor Epifanie**

Op deze eerste zondag na Epifanie lezen we over de doop van Jezus door Johannes in de Jordaan: het eerste teken van zijn verschijning als Messias, het kwetsbare Lam Gods dat de zonden der wereld wegdraagt. Het met Kerst geboren licht (*nata lux*) gaat nu schijnen in de wereld
Tijdens de muziekdienst op 9 januari horen we een nieuwe compositie van de jonge Britse dirigent Philip Stopford: zijn motet *Be Thou My Vision* gebaseerd op de gelijknamige hymne. Ook klinkt het korte *God be in my Head* van de Nederlandse dirigent Daniel Rouwkema en Morten Lauridsens beroemde *O Nata Lux*. Tijdens de gebeden klinkt een diep roerend *Onze Vader* van Nikolai Kedrov.

Sopraan: Cécile Beemster
Altus: Jochem Baas
Tenor: Theo van Willigenburg en
Bariton: Ardaan Dercksen.
De vier stemmen worden op piano en orgel begeleid door onze eigen organist Dirk Zwart.
Voorganger is ds. Pieter Oussoren.

Zondag 13 februari 2021 - 12.00 uur.
Christus der is mein Leben

Op deze zondag lezen we over de opstanding van Lazarus uit Johannes 11. We horen het doorgecomponeerde Chorale 'Christus der ist mein Leben' van Bach (BWV 282). En uit Bachs gelijknamige cantate (BWV 95) klinkt het slotkoraal *Weil du vom Tod erstanden bist*. Alt solist Jochem Baas zingt de aria *Ich bitt noch mehr, o Herre Gott* uit cantate 177, bedoeld voor solo countertenor, continuo en solo gamba. Opnieuw horen we in deze dienst de jonge gambist Harold Bunt begeleid door zijn broer Maurits op kistorgel.

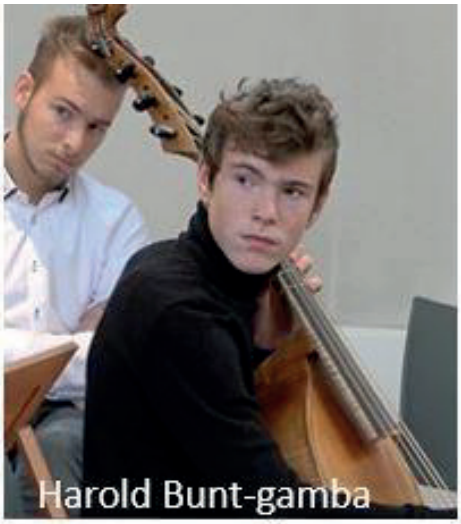

Lisa Bunt zingt Buxtehude's beroemde *Klaglied* voorafgegaan door de hymne *Mit Fried und Freud fahr ich dahin* en gevolgd door het slotkoraal uit de gelijknamige Bachcantate (BWV 125/6).
Een muziekdienst vol Barokmuziek dus uitgevoerd door Baas en Bunt!

Voorganger is ds. Jos de Heer

Reactie op de uitgezonden muziekdiensten

Op ons YouTube kanaal Lutherse Kerk Apeldoorn worden de door Huib van Iwaarden gefilmde Muziekdiensten uitgezonden vanaf de avond van dezelfde zondag. Sommige uitzendingen zijn na enige tijd niet meer openbaar, bijvoorbeeld omdat de musici daarom vragen of omdat er auteursrechten rusten op de uitgevoerde muziek. Andere uitzendingen blijven wel openbaar en zijn nog steeds te bekijken.
Iedereen kan een abonnement nemen op ons kanaal en steeds meer mensen doen dat. Maar ook zonder abonnement kan men kijken. Gemiddeld doen dat nu zo'n 100 mensen per dienst. In de begintijd van Corona waren dat er gemiddeld 300, met uitschieters naar boven de 800.

Opvallende 'toppers' zijn de Muziekdiensten met delen uit de Matthäus Passion of het Fauré Requiem. Maar ook de Muziekdienst onlangs in september over Ilse Weber en haar weemoedige 'Ich wandre durch Theresienstadt' leverde veel belangstelling en reacties op:

"Wederom een prachtige en ontroerende muziekdienst."

"Zeer was ik geraakt door de intensiteit van deze viering. De stem van Lisa Bunt begeleid door Euwe de Jong in het Wiegelied, zo indrukwekkend."

Het blijft de moeite waard de Muziekdiensten zo een breder publiek te geven.

Theo van Willigenburg

Het Luthermuseum

Wat is de band tussen reformator Luther en de Oranjes? De tentoonstelling 'Luther & Oranje' is vanaf donderdag 7 oktober te zien in het Luther Museum in Amsterdam en vertelt er alles over.

De tentoonstelling werd geopend door Jos Wienen, naast burgemeester van Haarlem theoloog en Willem van Oranje-kenner. Het Luther Museum bevindt zich in gebouw Wittenberg aan de Nieuwe Keizersgracht in Amsterdam. Dit pand uit 1772 werd vernoemd naar de plek waar de reformator in 1517 zijn 95 stellingen op de deur spijkerde over de hervorming van de toenmalige kerk. Dit leidde tot de Reformatie.
De Oranjes zijn al eeuwen verbonden met Luther. Zo waren de ouders van Willem van Oranje, Juliana van Stolberg en Willem I van Nassau-Dillenburg luthers.
Op de tentoonstelling staan alleen niet de Oranje-koningen en koninginnen zelf in het middelpunt der belangstellingen, maar juist hun aangetrouwde partners. Een voorbeeld hiervan is koningin-regentes Emma, die specifiek lutheranen uitkoos voor haar huishouding.

Bijzondere stukken

In de tentoonstelling zullen veel stukken te zien zijn die uit bruikleen van de Koninklijke Verzamelingen komen. Diverse gemeenten hebben ook hun steentje bijgedragen. Zo is er een zilveren kelk geschonken door koningin Emma en zijn er koninklijke stoelen uit Apeldoorn te zien. Het hoogtepunt van de tentoonstelling zijn twee brieven van Maarten Luther zelf uit de Koninklijke Verzamelingen.

De tentoonstelling is te zien in de Kerkzaal en Administratiekamer van het museum en loopt van 7 oktober 2021 t/m 9 januari 2022.

Hierna volgt een impressie van de tentoonstelling “Luther & Oranje”.

vervolg op blz. 24

Agenda

December

9	Kerkenraadsvergadering	19.30 uur	
12	Muziekdienst. Beroemde aria's en koren uit de Messiah van G.F. Händel Zie blz.: 15	12.00 uur	
24	**Kerstavond géén dienst in de Lutherse kerk**		
25	Muziekdienst. Aria's en koralen uit Bach's Weihnachtsoratorium Zie blz.: 15	12.00 uur	

Januari

9	Muziekdienst. Be thou my vision – Muziek voor Epifanie. Zie blz.: 16	12.00 uur	
18	Kerkenraadsvergadering	19.30 uur	

Februari

7	Herdenking ds. P.H. Borgers en de hr. A.C. Koot	11.00 uur	Onder voorbehoud
13	Muziekdienst. Christus der is mein Leben Zie blz.: 16	12.00 uur	
15	Kerkenraadsvergadering	19.30 uur	

U treft in deze agenda geen melding van de Adventsmaaltijd en Nieuwjaarsborrel aan.
Zie hiervoor de mededeling van de diaconie op blz.: 9

Bovenstaand zijn de bijzondere activiteiten in de Lutherse kerk.
Voor de activiteiten, georganiseerd door de programmacommissie van de drie Oranjepark kerken, de "Groene Hoed", waar de Luthersoos deel van uit maakt, verwijzen wij u graag naar het mooie programma boekje dat deze commissie heeft samengesteld. Exemplaren van dit boekje liggen in de kerk. Om te raadplegen of om mee te nemen.

Mutaties

Overleden

Mw. P.M. van der Beek - Molendijk	Woonzorgcentrum Viattence	8181RM	Heerde
Mw. G.J. Temme - van Oostveen	Vuurdoornstraat 80	8171XH	Vaassen

Ingeschreven

Mw. J. Meijer	Handelstraat 89	7311CK	Apeldoorn
Mw. A.G. Aanen	Prof. Röntgenstraat 17	7311AM	Apeldoorn

Datum	Zondagsnaam	Bijzonderheden	Antependium
Aanvang	**Voorganger**		**2e collecte**
28 november 10.00 uur	1e Advent ds. C. L. Kraan	**Avondmaals-dienst**	paars Diaconie t.b.v. vluchtelingen Belarus
5 december 10.00 uur	2e Advent ds. J. Eldering		paars restauratiefonds
12 december **12.00 uur**	3e Advent ds. P. Oussoren	**muziekdienst**	paars muziekfonds
19 december 10.00 uur	4e Advent ds. H. Boter		paars orgelfonds
24 december	**Kerstavond** **GÉÉN DIENST**		
25 december **12.00 uur**	1e Kerstdag ds. P. Oussoren	**muziekdienst**	wit muziekfonds
2 jan. 10.00 uur	Epifanie ds. J. Eldering		wit restauratiefonds
9 jan. **12.00 uur**	1e zondag na Epifanie ds. P. Oussoren	**muziekdienst**	wit muziekfonds
16 jan. 10.00 uur	2e zondag na Epifanie mw. H. de Reus		groen orgelfonds
23 jan. 10.00 uur	3e zondag na Epifanie ds. M. Diepenbroek	**Avondmaals-dienst**	groen diaconie t.b.v. Ulices
30 jan. 10.00 uur	4e zondag na Epifanie ds. G. v.d. Maas		groen restauratiefonds
6 febr. 10.00 uur	5e zondag na Epifanie hr. R. Bloemendal		groen orgelfonds
13 febr. **12.00 uur**	Septuagesima ds. J. de Heer	**muziekdienst**	groen muziekfonds
20 febr. 10.00 uur	Sexagesima hr. R. Bloemendal		groen restauratiefonds
27 febr. 10.00 uur	Quinquagesima ds. J. Eldering	**Avondmaals-dienst**	groen diaconie

Ontvangst	Voorbereiding	Organist	Koffiedienst
Mededelingen	**Schriftlezingen**	**Cantor**	**Koster**
hr. J. v.d. Braak hr. M. Groeneweg	mw. A. Leentfaar mw. A. Leentfaar	hr. M. Bunt mw. L. Bunt	hr. H. v. Iwaarden hr. E. Brasz
hr. J. v.d. Braak hr. M. Brand	mw. A. Leentfaar hr. M. Brand	hr. D. Zwart	hr. F v.d. Kraats
mw. L. Roomer hr. M. Groeneweg	mw. L. Roomer hr. M. Groeneweg	hrn. E. & S. de Jong	hr. H. v. Iwaarden hr. E. Brasz
hr. J. v.d. Braak hr. M. Brand	hr. M. Brand mw. A. Leentfaar	hr. M. Bunt Mw. L. Bunt	hr. F. v.d. Kraats
hr. P. Roomer hr. M. Brand	mw. L. Roomer hr. M. Brand	hr. M. Bunt	hr. H. v. Iwaarden
hr. J. v.d. Braak hr. M. Groeneweg	hr. M. Groeneweg mw. A. Leentfaar	hr. J. Kleinbussink	hr. F. v.d. Kraats
mw. A. Leentfaar hr. M. Brand	mw. A. Leentfaar hr. M. Brand	hr. D. Zwart	hr. H. v. Iwaarden
hr. J. v.d. Braak hr. M. Groeneweg	mw. A. Leentfaar hr. M. Groeneweg	hr. M. Bunt mw. L. Bunt	Hr. E. Brasz
mw. L. Roomer mw. A. Leentfaar	mw. L. Roomer mw. A. Leentfaar	hr. D. Zwart	hr. H. v. Iwaarden
hr. J. v.d. Braak hr. M. Brand	mw. A. Leentfaar hr. M. Brand	hr. M. Bunt mw. L. Bunt	hr. E. Brasz
hr. J. v.d. Braak hr. M. Groeneweg	mw. A. Leentfaar hr. M. Groeneweg	hr. D. Zwart	hr. F. v.d. Kraats
mw. L. Roomer hr. P. Roomer	mw. L. Roomer hr. P. Roomer	hr. M. Bunt	hr. H. v. Iwaarden
hr. J. v.d. Braak hr. M. Brand	mw. A. Leentfaar hr. M. Brand	hr. D. Zwart	hr. E. Brasz
mw. A. Leentfaar mw. L. Roomer	mw. L. Roomer mw. A. Leentfaar	hr. M. Bunt mw. L. Bunt	hr. F. v.d. Kraats

Verjaardagen van de 75-plussers

Wij wensen u van harte geluk!

Gefeliciteerd

December

3	Hr. L.C. van den Heuvel	Weemeweg 6	8162EV	Epe
6	Hr. W.E. van Voorthuisen	Molenstraat 90	7391AK	Twello
6	Mw. I. Daniëls	Dorpsstraat 62c	8171BS	Vaassen
11	Mw. M.M.M. Delsman	Sterrenlaan 14	7314KJ	Apeldoorn
14	Hr. R.P. Bloemsma	Zwarte Kijkerweg 31	7313GD	Apeldoorn
14	Mw. L.M. Halsema-Kreyssig	De Hovenlaan 7	7325ZD	Apeldoorn
19	Hr. J.N. van de Braak	Loolaan 392	7315AD	Apeldoorn
25	Mw. L.J. Eijlander	Beethovenlaan 26	7333CD	Apeldoorn

Januari

4	Mw. L.H.A. Homburg	Breeuwershoeve 11	7326SN	Apeldoorn
15	Mw. J. Brasz-Doren	Ordermolenweg 62	7312SL	Apeldoorn
22	Hr. J. van de Kraats	Epicurestraat 1	7323HZ	Apeldoorn
24	Mw. A.A. Plomp	Vosselmanstraat 208	7311CL	Apeldoorn
27	Mw. H.A. Walgien - Rietman	Gemzenstraat 87	7315EL	Apeldoorn
28	Mw. C. van den Heuvel	Weemeweg 6	8162EV	Epe

Februari

12	Mw. J.E. Stegeman	Zuiderlaan 11	7322HL	Apeldoorn

Van de kerkrentmeester

COLLECTE OPBRENGST

Kerk en diaconie	€	881,10
Muziekfonds	€	952,70
Orgelfonds	€	241,10
Restauratiefonds	€	241,10
Diaconie	€	280,00
Totaal	**€**	**2.596,00**

Collecte opbrengsten Jan t/m September 2021

De financiële balans tot nu toe.

Het overzicht van januari t/m september 2021:
Opbrengsten € 20.144,00
Uitgaven € 35.515,00
Conclusie : we geven bijna 2x meer uit dan wij aan inkomsten ontvangen!

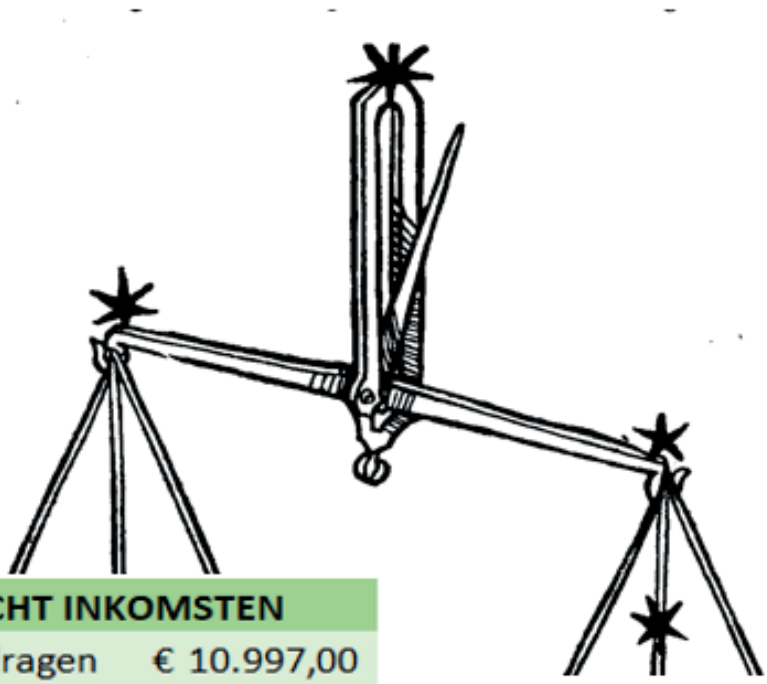

OVERZICHT INKOMSTEN	
Vrijwillige bijdragen	€ 10.997,00
Muziekfonds	€ 1.715,00
Huur	€ 7.432,00
Totaal	€ 20.144,00

OVERZICHT UITGAVEN	
Erediensten	€ 17.768,00
Energie	€ 6.840,00
Verzekeringen	€ 2.010,00
OPWAARTS	€ 3.615,00
Diversen	€ 4.935,00
Totaal	€ 35.168,00

Helpt u om de balans te herstellen?

.....vervolg van blz.18

Bij de Oranjes gingen Calvijn en Luther al hand ... - trouw.nl

https://www.trouw.nl/religie-filosofie/bij-de-oranjes-gingen-calvijn...

03-11-2021 · In een tijd waarin protestantse oecumene geen gemeengoed was, gingen bij de Oranjes Calvijn **en Luther** al hand in hand. Een expositie in het **Luther** ...

Luther & Oranje

Sinds de Tachtigjarige Oorlog (1568-1648) is het Huis Oranje-Nassau vooral verbonden met de gereformeerde traditie, waarin het gedachtegoed van Johannes Calvijn een centrale rol speelt. Dit betekent echter niet dat de Oranjes geen banden met het lutheranisme hebben. Met bruiklenen van zowel de Koninklijke Verzamelingen als lutherse gemeenten schetst het Luther Museum een beeld van hun relatie met het lutheranisme in Nederland.

Vanaf de zestiende eeuw staan er al lutheranen in de stamboom van de Koninklijke Familie. Een aantal van hen staat in deze zaal centraal, van Willem van Oranje tot prins Hendrik. Daarnaast worden een aantal lutherse objecten uit koninklijk bezit getoond. Hoogtepunt zijn twee brieven van Maarten Luther zelf, die samen met andere documenten te zien zijn in de Administratiekamer. Tot slot is er aandacht voor de contacten tussen verschillende Oranjevorsten en Nederlandse lutheranen.

Koninklijke contacten met lutheranen

Verschillende Nederlandse koningen en koninginnen onderhouden contacten met leden van de lutherse gemeenten. Waarschijnlijk hebben ze door hun eigen protestantse opvoeding sympathie voor Nederlandse lutheranen. Daarnaast hebben sommigen van hen een lutherse echtgenoot. Emma en Wilhelmina zien zelfs liever dat de protestantse stromingen in Nederland meer gaan samenwerken, in plaats van gescheiden van elkaar te opereren.

Verschillende objecten laten de relatie tusen de vorsten en de lutheranen zien. Van correspondentie met predikanten tot het schenken van een avondmaalskelk door Emma en het bieden van financiële steun, ook door koningin Juliana en prins Bernhard. Tot slot hebben veel lutherse instellingen foto's bewaard van koninklijke bezoeken, zo ook het Evangelisch-Luthers Diaconie Oude Mannen- en Vrouwenhuis. Deze bezoeken vinden tot op heden plaats. Zo bezoekt koningin Beatrix in 2011 het 400-jarig jubileum van de Evangelisch-Lutherse Gemeenten in Delft en Den Haag. Daarnaast is ze in 2013 aanwezig bij een symposium ter ere van het 425-jarig jubileum van de Evangelisch-Lutherse Gemeente Amsterdam.

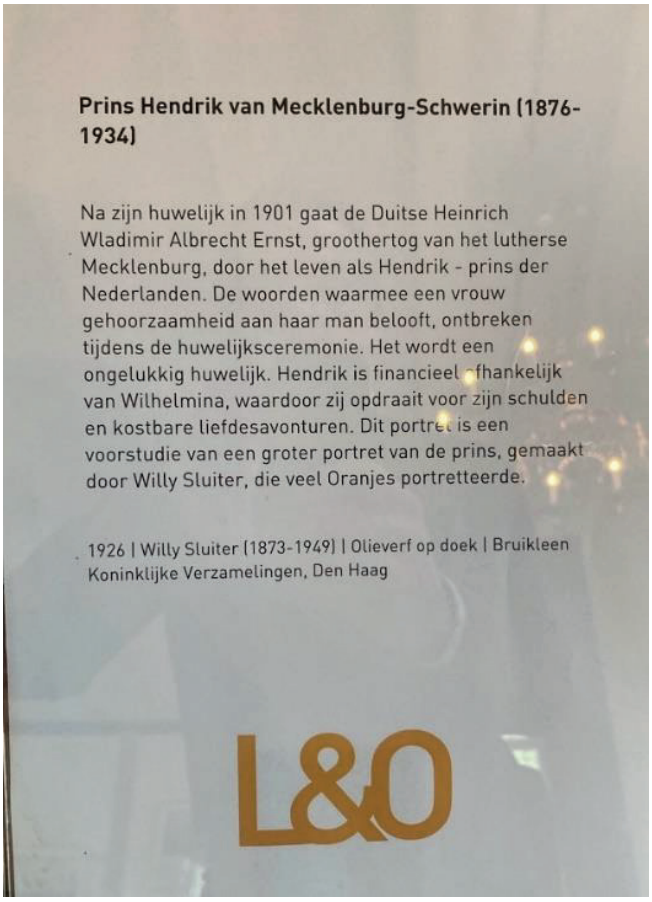

Veel meldingen over de tentoonstelling.

Luister de podcast Dit is de Zondag: Luther en de Oranjes. Download de NPO Radio 1-app: https://www.nporadio1.nl/app

Luther en de Oranjes - mariabode

https://www.mariabode.nl/binnenland/luther-en-de-oranjes

01-11-2021 · Sindsdien is **Luther** dé man van de Reformatie, **en** men zou kunnen zeggen: een man die de wereld voorgoed veranderd heeft. Minder bekend is de band tussen **Luther en** de Oranjes. Maar daar moet nu verandering in komen. Het **Luther** Museum in Amsterdam heeft een nieuwe tentoonstelling over de relatie tussen het Huis van **Oranje**-Nassau **en** religie.

Ook stonden artikelen in Trouw –RD – en diverse andere nieuwsbronnen.

Koninklijke stoelen uit Apeldoorn

Wilhelmina en Hendrik bezoeken doorgaans de hofkapel van Paleis het Loo, maar gaan ook enkele keren naar diensten van de Apeldoornse tak van het Nederlandsch Luthersch Genootschap. Ze huren twee banken vooraan in de kerk en betalen het kerkbestuur 158 gulden voor kussens en negen 'bijbels en liederbundels' voor hen en hun hofhouding.
De kerk krijgt van het personeel van Het Loo stoven om de koninklijke bezoekers warm te houden. Later worden de banken vervangen door stoelen, ook afkomstig uit het Paleis. Twee daarvan zijn hier te zien.

Stoelen uit Paleis het Loo | Jaartal en vervaardiger onbekend
Bruikleen Evangelisch-Lutherse Gemeente Apeldoorn

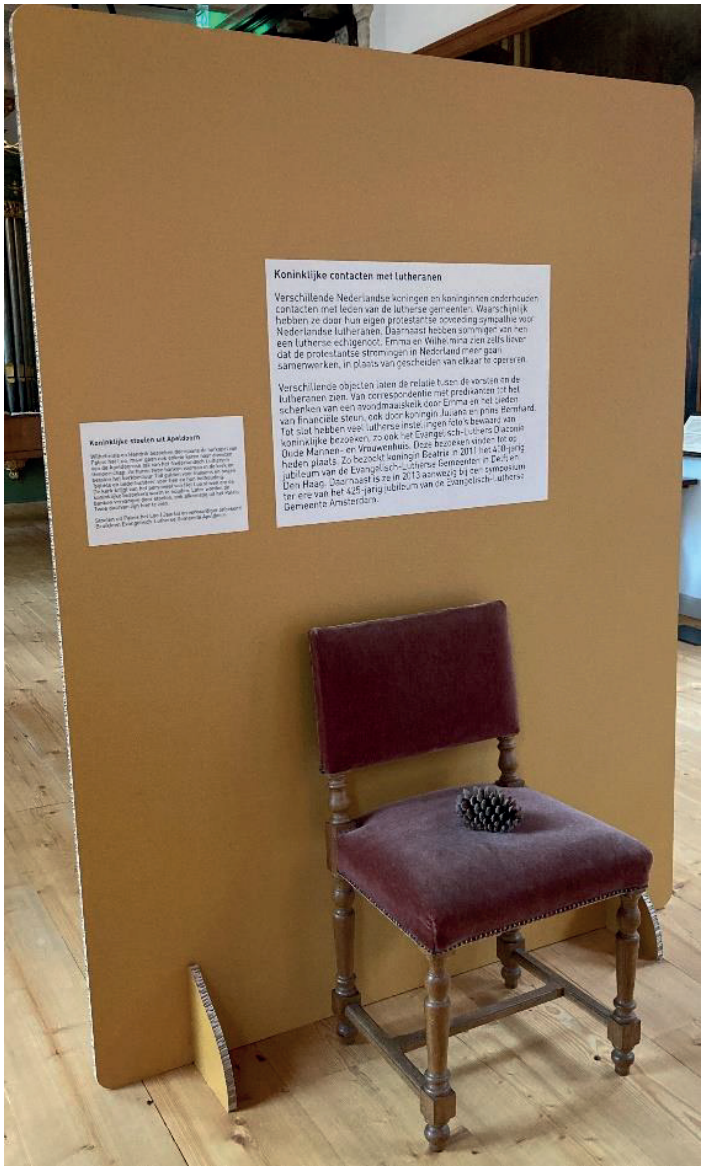

JOH. DE HEER

Op de foto: ds. J. de Heer, achter het beroemde harmonium.

JOH. DE HEER
Wij hebben de klanken uit zijn harmonium al een paar keer gehoord in de muziekdiensten. Kortgeleden vroeg iemand mij een kopie van een van de gezangen uit de bundel die Johannes de Heer samenstelde. Deze zangbundel heb ik in mijn 'orgelperiode' enkele keren gebruikt, maar ik heb er uit gespeeld, nooit een voorwoord op de eerste pagina's gelezen. Maar nu wel, een 'Voorbericht' (zo heette dat destijds) van Johannes de Heer bij de eerste uitgave van zijn bundel in 1905.
Toch wel interessant, hier komt de tekst:

<VOORBERICHT
Met een dankbaar hart aan God schrijf ik dit voorbericht. Negen maanden van lichaams- en geestesinspanning waren noodig, om de uitgave van dit werk mogelijk te maken, doch ze schijnen als niets bij de gedachte aan den eeuwigheidszegen, waartoe God ook dit middel gebruiken wil. Gods leidingen in het samenstellen zijn zeer bijzonder geweest. Zijne hand was er in van begin tot einde. De verwachting en het verlangen van Gods kinderen naar een uniformen Zangbundel, die voor billijken prijs onder elks bereik was, is, naar de uitspraak van verscheidene broeders en zusters, op wonderlijke wijze en juist op tijd vervuld. Voorzeker, deze jonggeborene behoeft nog de hulp en liefde van de in taal en muziek meer ontwikkelde broeders en zusters, en zal het mij aangenaam zijn deze liefde bewezen te zien in het zenden van gepaste verbeteringen of aanvullingen, waarvan eventueel een dankbaar gebruik zal worden gemaakt bij een volgende editie. Evenzeer houd ik mij aanbevolen voor nieuwe bijdragen, hetzij tekst, muziek of beide; mits deze bijdragen echter vrij zijn van elk auteurs- of eigendomsrecht; zij zullen dan bij geschiktheid in volgende edities worden opgenomen.
Met dank gedenk ik de bereidwilligheid van velen, die mij op de eene of andere wijze behulpzaam waren, bijzonder ook van mijn vriend J. Hovy, die het leeuwenaandeel gehad heeft in het arrangeren der liederen. Verder mijn dank voor de toestemming der verschillende uitgevers voor het overnemen uit hunne uitgaven, waaronder de Evang. Gezangen Comp. voor het gebruik maken van den tekst der verschillende Gezangen; de heeren Höveker en Wormser voor het gebruik maken van den tekst der zozeer geliefde Sankey-liederen, vertaling van M.S. Bromet; het Leger des Heils voor het gebruik maken van den tekst en verschillende melodieën uit de Legerliederen, die in verschillende

kringen, ook buiten het Leger des Heils, burgerrecht verkregen hebben; ook aan anderen mijnen dank, die bewust of onbewust hebben medegewerkt tot voltooiing van dezen bundel.
God stelle "De Zangbundel" tot eenen uitgebreiden zegen voor ons dierbaar land en volk.
Soli Deo Gloria.
Rotterdam, Mei 1905 JOH. DE HEER>

Dirk Delsman.

Hervormingsdag

Op Hervormingsdag was Ruud Bloemendal voorganger en Jan Kleinbussink organist en had de leiding van het ensemble. In het herfstnummer was er al een duidelijke inleiding door Jan Kleinbussink m.b.t. gekozen liederen en muziek.
Medewerkenden, v.l.n.r.: Joalien van den Houten – sopraan, Geraldine Klaver – alt, Ruud Adelerhof – tenor, Jan Kruisselbrink – bas, Jan Kleinbussink (kist)orgel, Marike Tuin- viola da gamba en de blokfluitisten Jeroen van Lexmond & Sascha Mommertz.
Binnenkort ook te zien op YouTube.

Bijzondere plaatjes van/door Dirk Delsman

Je ziet niet elke dag dat Luther dezelfde kleur heeft als je auto.

Onze vleugel is weer in een goede stemming!

Op deze foto van de achterzijde van de kerk – een niet alledaagse mogelijkheid om het vanuit die hoek te zien. Het toont in ieder gaval waarom we regelmatig het dak van de Lutherzaal (links onderaan op de foto) op moeten gaan. De regenwaterafvoer wordt belemmerd door het vele blad op het dak en in de regenpijpen.

Onderhoud van kerk en Lutherzaal

In september werden we gewaarschuwd voor lekkage in het “oude” dames toilet vanuit de bovenwoning. We waren al bang voor overstroming vanuit een wasmachine. Het was gelukkig niet een wasmachine maar “gewoon” lekkage vanaf het dak. Het is voorlopig gerepareerd met aluminium tape.
Kortom – de collectes voor het onderhoud van de kerk en Lutherzaal zijn niet overbodig. De foto hierna toont de situatie van de kozijnen van de Lutherzaal. Binnenkort zal herstel plaatsvinden.

Huib van Iwaarden

Visje

- God speelt geen enkele rol in mijn leven; Hij is de regisseur!
- Wat wij toeval noemen, is de logica van God.
- Geloof dat doodgewoon wordt, gaat gewoon dood.
- Modern vasten? 40 dagen zonder Facebook!

- Je kunt klagen dat er doornen tussen de rozen zitten of je kunt dankbaar zijn dat er rozen tussen de doornen groeien.
- Op de smalle weg staat nooit een file.
- Bedenk eens wat vaker van wie jij de naaste bent.
- Wij hebben een God die eist wat Hij geeft, maar die ook geeft wat Hij eist.

De kerstboom staat weer.

Met dank aan Lisette – Lisanne - Jan en Hans.

Huib van Iwaarden

Laatste kerkdienst ds.J.E. Leentfaar- van der Brug in Apeldoorn

Op 17 oktober jl. was het de laatste keer dat ds. J.E. Leentfaar - van der Brug is voorgegaan in onze kerkdienst. In de afgelopen jaren is ds. Leentfaar regelmatig in onze kerk voorgegaan. Namens de kerkenraad werd ds. Leentfaar hiervoor bedankt door Maarten Brand en uiteraard was deze keer het boeket voor haar.

Info website: Lutherse Kerk Apeldoorn

De website www.luthersekerkapeldoorn.nl is dé website om actuele informatie te vinden over onze kerk.
U kunt daar OPWAARTS, maar ook andere artikelen, lezen en/of downloaden.

De redactie

Kosten voor OPWAARTS

Veel mensen ontvangen OPWAARTS vier keer per jaar in de bus, en sinds een jaar of twee is de inhoud toch iets gewijzigd. Er is een andere drukker gekomen,

en de inhoud is wat strakker gerubriceerd. Ook worden er meer foto's geplaatst, oude en nieuwe.
Zoals u kunt begrijpen zijn hieraan kosten verbonden. Wij vragen u hierom dringend een bijdrage van ***25 euro per jaar*** over te maken op rekening **NL93ABNA0531127818** t.n.v. kerkrentmeesters Evan. Lutherse kerk Apeldoorn o.v.v. bijdrage OPWAARTS.
Vriendelijk dank voor uw medewerking.

Informatie uit de PKN en Classis Gld. Zuid & Oost

De lutherse gemeente Apeldoorn vormt een combinatie met de Lutherse gemeenten van Arnhem en Zutphen en maakt als zodanig deel uit van de Classis Gelderland Zuid en Oost van de Protestantse Kerk Nederland (PKN).
AZA en Luthers Culemborg worden ingaande december 2021 vertegenwoordigd door Mw. Hanneke van Witzenburg, diaken te Culemborg

Maarten Brand

Column van prof. dr. Sabine Hiebsch

Amerika benoemt eerste transgender bisschop.

Op 11 september jl. heeft de Evangelical Lutheran Church in America (ELCA), het grootste lutherse kerkgenootschap in Amerika met circa 3.3 miljoen leden, dr. Megan Rohrer als bisschop bevestigd. De dienst vond plaats in San Francisco. Megan Rohrer is daarmee de eerste openlijk als transgender levende bisschop in de ELCA. Rohrer geeft leiding aan de Sierra Pacific Synode, een van de 65 synodes van de ELCA, waar bijna 200 lutherse gemeentes in Northern California en Northern Nevada bij zijn aangesloten. Feestelijke dienst voor bisschop Rohrer © elca.org 6 De nieuwe bisschop studeerde aan Augustana University in Sioux Fall, South Dakota en vervolgens aan het Pacific Lutheran Theological Seminary en aan de Pacific School of Religion in Berkely, California.
Megan Rohrers weg naar het predikantschap was geen gemakkelijke. Tijdens de studie aan Augustana University kwam Rohrer uit als homoseksueel en werd president van de Gay-Straight Alliance. Toen Rohrer, die inmiddels openlijk als transgender leefde, in 2006 afstudeerde, was het voor mensen die zich als LHBTI+ definieerden nog niet mogelijk om in de ELCA predikant/e te worden. Rohrer werd wel bevestigd binnen de zogenaamde Extraordinary Lutheran Ministeries. Toen de ELCA haar beleid hierover had veranderd, werd Rohrer als predikante bevestigd en diende verschillende gemeenten, vanaf 2014 Grace Evangelical Lutheran Church in San Francisco. Daarnaast werkte Rohrer als geestelijk verzorger voor het San Francisco Police Department en zette zich in voor de daklozen aldaar.

Megan Rohrer werd ter gelegenheid van de bevestiging als bisschop door allerlei kranten en televisieomroepen geïnterviewd. Zij vertelde daarbij zich dikwijls afgevraagd te hebben of de lutherse kerk wel ruimte voor haar zou hebben, maar zich ondanks alle tegenwerking altijd van binnenuit luthers gevoeld te hebben.
Ook in de Protestantse Kerk in Nederland maakt het denken over transgenders een ontwikkeling door. In november 2019 was de PKN het enige kerkgenootschap ter wereld met liturgische teksten voor het laten zegenen van de geslachts- en naamsverandering van transgenders in de eredienst. De teksten, gebeden en liederen zijn een toevoeging aan het Dienstboek van de Protestantse Kerk. Naast het ruimte bieden voor transgenders biedt de liturgie in de gebeden ook ruimte en aandacht voor de mensen die moeite hebben met de transitie van een dierbare en probeert zo beiden steun en liefde te geven in het Woord van God.

Bron:

Nieuwsbrief nr 10, juni 2021

PERSBERICHT / OPROEP

Geheugensteunpunt Apeldoorn zoekt vrijwilligers die van een spelletje houden.

Drie keer per week organiseert Geheugensteunpunt Apeldoorn een activiteitenbijeenkomst voor mensen met beginnende dementie en hun mantelzorgers. Om deze bijeenkomsten in goede banen te leiden zoekt het steunpunt vrijwilligers die wel van een spelletje houden.

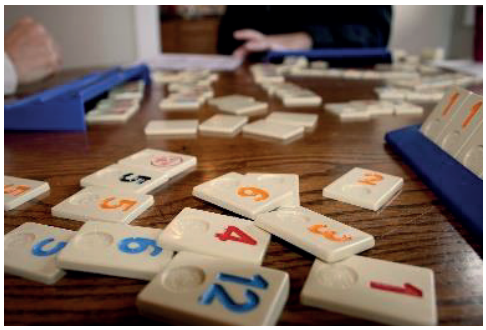

Iedere dinsdagochtend, donderdagochtend en vrijdagmiddag komen de deelnemers van het Geheugensteunpunt Apeldoorn bij elkaar in Wijkcentrum Orca voor een gezellig samenzijn met spelactiviteiten (zoals sjoelen, kaartspelen en rummikubben) en geheugentrainingen.

Heb je affiniteit met geriatrie en dementie, wil je graag iets voor anderen betekenen en ben je op dinsdagochtend, donderdagochtend en/of vrijdagmiddag beschikbaar, of wil je graag meer informatie over het Geheugensteunpunt?
Neem dan contact op met coördinator Marriët de Kraker via 06 126 777 88 of mail naar: apeldoorn@hetgeheugensteunpunt.nl. Ook jonge vrijwilligers zijn van harte welkom.

Ik zegen je…….

Ik zegen je met rood van de passie,
waardoor je voelt dat bloed door je aderen stroomt,
dat je leeft!

Ik zegen je met oranje van de ondergaande zon,
waarin jij je kan hullen als een deken van troost.

Ik zegen je met geel van narcissen,
zodat je blijft geloven in opstaan uit de dood.

Ik zegen je met groen van het gras,
zodat je weet dat er grond onder je voeten is,
een weg om te gaan.

Ik zegen je met blauw van water,
om af te spoelen wat mis gaat
en waar je op stukloopt in het leven.

Ik zegen je met paars, dat als een
mantel van waardigheid om je heen geslagen ligt.

Ik zegen je met Gods licht,
waarin alle kleuren samensmelten
en wij thuiskomen in wie wij zijn.

dominee Janneke Nijboer
persoonlijke website: www.bermoogst.nl

Gezegend Nieuwjaar!

COLOFON

Kerkgebouw	Prof. Röntgenstraat 9	7311 AM	Apeldoorn	

Website Evangelisch-Lutherse Gemeente Apeldoorn
www.luthersekerkapeldoorn.nl

Predikant Vacant

Pastoraal medewerker

hr. G.R. Bloemendal	Moerbosch 15	7323 BZ	Apeldoorn	055-3121603

Pastoraal meldpunt bij ziekte, ziekenhuisopname, overlijden: hr. G.R. Bloemendal
bij verhuizing etc.: **het secretariaat**

Alg. contactadres

mw. A. Leentfaar	Boterbloem 88 email: annaleentfaar.1@kpnmail.nl	7322 GZ	Apeldoorn	06-10684138

Voorzitter kerkenraad

hr. P.J. Roomer	Elegastgaarde 27 email: paul@roomerremix.nl	7329 AH	Apeldoorn	06-53380581

Secretariaat kerkenraad

hr. M. Groeneweg	p/a Prof. Röntgenstraat 9 email: elgapeldoorn@gmail.com	7311 AM	Apeldoorn	06-15063209

Ouderlingen

hr. M. Groeneweg	van Roekelweg 83	7335 HC	Apeldoorn	06-15063209
hr. P.J. Roomer	Elegastgaarde 27	7329 AH	Apeldoorn	06-53380581
hr. M.J. Brand	Mozartstraat 139	7391 XG	Twello	06-20434677
Bijz.opdrachten / ledenadministratie				
hr. T. v. Willigenburg	Oudegracht 291	3511 PA	Utrecht	06-33912948

Diakenen

mw. L.M. Roomer-van der Laan	Elegastgaarde 27 email: roomerlisette@gmail.com ABN-AMRO rekening NL38ABNA0540610364 t.n.v. Diaconie Evang. Lutherse kerk Apeldoorn	7329 AH	Apeldoorn	06-21526405
mw. A. Leentfaar	Boterbloem 88 email: annaleentfaar.1@kpnmail.nl	7322 GZ	Apeldoorn	06-10684138

Kerkrentmeesters

hr. J.N. van de Braak beheer financiën	Loolaan 392 email: jnvdbraak@kpnmail.nl **ABN-AMRO rekening NL93ABNA0531127818** t.n.v. Kerkrentmeesters Evang. Lutherse Kerk Apeldoorn	7315 AD	Apeldoorn	055-5769323
hr. P.J. Roomer beheer gebouwen verhuur kerk en Lutherzaal	Elegastgaarde 27 email: paul@roomerremix.nl	7329 AH	Apeldoorn	06-53380581

Cantors

hr. T. v. Willigenburg	Oudegracht 291 email: vanwilligenburg@kantacademy.nl	3511 PA	Utrecht	06-33912948
hr. E. Brasz	F. Bollaan 29 email: e.brasz@gmail.com	7312 MX	Apeldoorn	055-3556191

Coördinator organisten

hr. J.N. van de Braak	Loolaan 392	7315 AD	Apeldoorn	055-5769323

Organisten

hr. D. Zwart	1e Weerseweg 71 email: dirkzwart@jak.nl	7412 WP	Deventer	0570-567828
hr. M. Bunt	Krommedijk 35a	7381 BT	Klarenbeek	06-81780474

Kosters

hr. H.C. van Iwaarden	Minervalaan 59	7321 DP	Apeldoorn	06-57471933
hr. F. van de Kraats	Ampèrestraat 42	7315 KS	Apeldoorn	055-5212140
hr. E. Brasz	F. Bollaan 29	7312 MX	Apeldoorn	055-3556191

Verzorging bloemen altaartafel

mw. M.M.M. Delsman	Sterrenlaan 14	7314 KJ	Apeldoorn	055-3550077

Organisatie Luthersoos / De Groene Hoed

mw. M.M.M. Delsman	Sterrenlaan 14	7314 KJ	Apeldoorn	055-3550077

Redactie Opwaarts

hr. J.N. van de Braak	Loolaan 392	7315 AD	Apeldoorn	055-5769323
hr. H.C. van Iwaarden	Minervalaan 59 email: huib.v.iwaarden@gmail.com	7321 DP	Apeldoorn	06-57471933

Om het adressenbestand in orde te kunnen houden gelieve u uw mutaties, zoals verhuizingen, geboorte of overlijden door te geven (liefst schriftelijk) aan de secretaris van de kerkenraad, p/a Röntgenstraat 9, 7311 AM Apeldoorn.
Of per email: elgapeldoorn@gmail.com)

ANBI gegevens: Gemeente 82411 3792 - Kvk 76441520 / Diaconie 82411 3809 - Kvk 764401636
De Evangelisch-Lutherse Gemeente te Apeldoorn en haar diaconie zijn *Algemeen Nut Beogende Instellingen (ANBI)* op grond van een groepsbeschikking die door de belastingdienst is afgegeven aan de Protestantse Kerk in Nederland. Vanaf 1 januari 2016 worden de vereiste ANBI-gegevens gepubliceerd op www.luthersekerkapeldoorn.nl. Deze informatie is op aanvraag ook beschikbaar via de kerkrentmeesters en diakenen.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) : Binnen de standaarden van de AVG blijft er ruimte om plaatselijk kerkenwerk als “gerechtvaardigde activiteiten” uit te voeren en in dat kader als gemeente en diaconie persoonsgegevens te verwerken. Deze gegevens worden níet gedeeld met derden.
Zie ook het artikel in Opwaarts, jaargang nr. 97, nr. 3.

Druk: **>totdrukwerk** Antillen 11, 7333PE Apeldoorn 055-533 77 22

Bezorging: **SMN POST**, Arnhemseweg 38, 7331BL Apeldoorn

Verschijnt 4 maal per jaar

Indien onbestelbaar, svp retour aan:

Prof. Röntgenstraat 9
7311AM APELDOORN